

Niepełnosprawność na wsi

- doświadczenia *nie tylko* lubelskie

Zofia Kawczyńska-Butrym UMCS LUBLIN

 ZMIANA W CZASIE

 ZMIANA W PRZESTRZENI

Zmiany w czasie

PODEJŚCIE INDYWIDUALNE

– człowiek niepełnosprawny

– definicje choroby/niepełnosprawności

» od ciała do koncepcji holistycznej

cechy osoby niepełnosprawnej – wyznacznik problemów

 (przyczyna, rodzaj, poziom,

 wiek, wykształcenie, stan cywilny, zawód)

Zmiany w czasie

■ PODEJŚCIE GRUPOWE –

■ A - osoby niepełnosprawne jako grupa

■ rodzaj niepełnosprawności jako wyznacznik specyficznych problemów całej grupy (*w tym też postaw społecznych*)

■ poziom aktywności jako kryterium

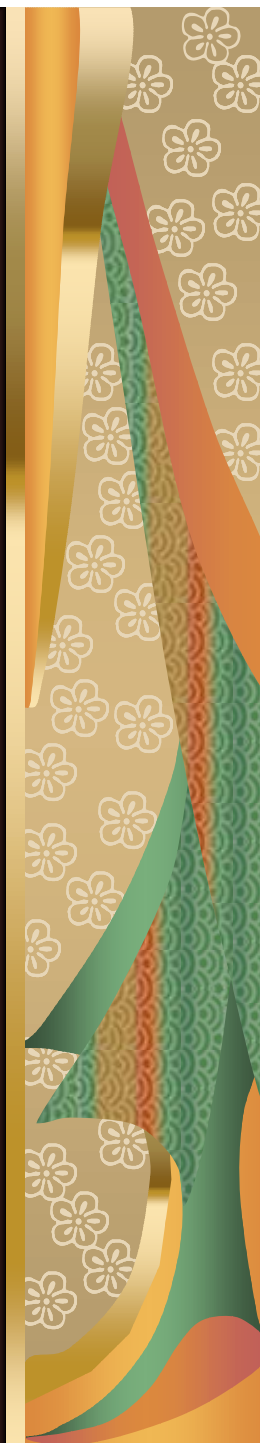
- podziału osób niepełnosprawnych (aktywni, pasywni)
- zadań służb społecznych

■ niepełnosprawni – jako grupa nacisku (stowarzyszenia i organizacje)

-podejście grupowe cd.

- **B - rodziny osób niepełnosprawnych**
 - cechy rodziny – wydolność opiekuńcza
 - relacje opiekuńcze
 - problemy i pomoc rodzinom (świadczenia rodzinne)

Zmiany w przestrzeni (i społecznej)

■ PODEJŚCIE ŚRODOWISKOWE – SPOŁECZNOŚĆ LOKALNA

■ środowisko jako wyznacznik problemów

- życie na peryferiach
- poziom rozwoju infrastruktury / także społecznej
- rozwój świadczeń skierowanych na grupy zależne
- Stosunek do osób niepełnosprawnych i ich bliskich (*A. Dymna*)

 **ŚRODOWISKO lokalne GENERUJE
PROBLEMY i działa synergicznie wraz z
ograniczeniami jednostki i grupy**

 **MA ZNACZĄCY WPŁYW
NA WYKLUCZENIE I NA WŁĄCZENIE**

